TWOJE DZIECKO

W SIECI

APTECZKA PRAWNA

Publikacja bezpłatna
nieprzeznaczona do sprzedaży.
Zawiera stan prawny na wrzesień 2024 r.

Ministerstwo Sprawiedliwości

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

sursum corda
STOWARZYSZENIE w górę serca

SPIS TREŚCI:

Wstęp 2

Czym jest cyberprzemoc? 3

Odpowiedzialność karna 4

Przestępstwa często popełniane w sieci 6

Odpowiedzialność w prawie cywilnym 13

Działania zapobiegawcze 15

Zakończenie 19

Bibliografia 19

WSTĘP

Żyjemy w czasach, kiedy korzystanie z Internetu stało się powszechne od najmłodszych lat. Może to być tak samo źródłem korzyści, jak też problemów. Rolą rodzica jest pilnowanie, aby jego pociecha nie używała Internetu w celach sprzecznych z prawem, jak również w sposób dla najmłodszych szkodliwy.

W poniższym artykule omówimy odpowiedzialność cywilną i karną, głównie w perspektywie małoletniego obecnego w sieci. Następnie dokonana zostanie analiza pozaprawnych środków ochrony dzieci w sieci przez ich rodziców i opiekunów.

Nie zabraknie ciekawostek, a także przykładów wynikających z życia codziennego. Posłużono się zarówno aktami prawa powszechnie obowiązującego, jak też innymi uregulowaniami.

CZYM JEST CYBERPRZEMOC?

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w internecie.

Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Cyberprzemoc to – podobnie jak przemoc tradycyjna – regularne, podejmowane z premedytacją działanie wobec słabszego, który nie może się bronić.

Do najczęstszych form cyberprzemocy należą:

- agresja słowna, np. wyzywanie na czatach internetowych;
- zamieszczanie komentarzy na forach internetowych w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby;
- upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów;
- zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych;
- włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś; szantażowanie;
- ujawnianie sekretów;
- wykluczanie z grona „znajomych” w internecie;
- celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci.

Jak widać, mianem cyberprzemocy możemy określać wiele zachowań. Mają one wspólny mianownik – ofiarę, sprawcę, a bardzo często także świadków agresji. Przy czym warto dodać, że nie każde zjawisko cyberprzemocy będzie stanowiło przestępstwo.

O najpopularniejszych przestępstwach popełnianych w sieci napisaliśmy poniżej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA

W pierwszej kolejności odpowiedzmy na pytanie „Kto podlega odpowiedzialności karnej?”

Odpowiedź znajduje się w kodeksie karnym, gdzie czytamy:

Art. 10 [Wiek]

***§ 1**. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.*

***§ 2**. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 1, 3, 4 lub 5, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.*

Warto jednak kilka rzeczy doprecyzować. Co do zasady odpowiedzialność karną ponosi każda osoba po ukończeniu 17 roku życia. W przypadku bardzo ciężkich przestępstw tj. zabójstwo czy zgwałcenie granica ta zostaje obniżona do 15 roku życia.

CIEKAWOSTKA

Minimalny wiek odpowiedzialności karnej w Europie waha się między 10. (Anglia i Walia, Szwajcaria, Irlandia Północna) a 18. rokiem życia (Belgia). W większości państw wiek odpowiedzialności nieletnich ustalono między tymi dwoma wartościami. I tak przykładowo w Holandii, Szkocji i Turcji wynosi on 12 lat, we Francji – 13 lat, w Austrii, Niemczech, Włoszech, Hiszpanii, Słowacji, Słowenii – 14 lat, w Grecji i państwach skandynawskich – 15 lat, w Rosji – 16 lat.

PRZESTĘPSTWA CZĘSTO POPEŁNIANE W SIECI

STALKING

Stalking to przestępstwo spenalizowane w art. 190a kodeksu karnego. Jest szczególnie często popełniane w sieci. Polega na nękaniu ofiary w ten sposób, że czuje się ona zagrożona, przy czym nękanie może przybierać bardzo różnorodne formy. Kluczowe jest to, że sprawca swoją osobą terroryzuje ofiarę, uniemożliwiając jej prawidłowe funkcjonowanie.

W pierwszej kolejności odpowiedzmy na pytanie: „Czy można nękać kogoś wyłącznie przez internet, czy konieczny jest bezpośredni kontakt?"

Na powyższe pytanie odpowiedział Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu - IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 21 stycznia 2020 r., IV Ka 1093/19:

Dla wyczerpania wszystkich ustawowych znamion przestępstwa tzw. „stalkingu" z art. 190a § 1 KK nie jest konieczne by wszystkie zachowania sprawcy mieszczące się w pojęciu „uporczywego nękania" miały miejsce jedynie w bezpośrednich relacjach pomiędzy sprawcą a pokrzywdzonym. Gdyby przyjąć takie rozumienie przytoczonego przepisu należałoby wyłączyć z zakresu zastosowanie tej normy prawnej wszelkie sytuacje, w których dochodzi do uporczywego nękania danej osoby w „sieci" za pośrednictwem internetu. Taka konstatacja byłaby sprzeczna z założeniami ustawodawcy przyświecającymi przy wprowadzaniu tego przepisu do kodeksu karnego oraz jednocześnie, całkowicie niedostosowania do realiów dzisiejszych czasów.

Odpowiedź jest zatem twierdząca. Można popełnić przestępstwo stalkingu, działając wyłącznie w sieci, a w praktyce taka forma przestępczego działania coraz częściej występuje jedynie w przestrzeni internetowej.

Jakie formy może mieć zatem stalking w sieci?

Bardzo różne: od „zasypywania” pokrzywdzonej (pokrzywdzonego) różnego rodzaju wiadomościami, w tym także obrazkami, zdjęciami czy emotikonkami, aż po wykreowanie fikcyjnego profilu i działanie w taki sposób, aby wzbudzić u ofiary poczucie strachu lub też wprowadzić ją w błąd. Nie ma przy tym znaczenia, czy działanie to ma miejsce w celu np. uzyskania korzyści finansowej, czy też wynika z chęci dokuczenia komuś.

ZNIEWAŻENIE, ZNIESŁAWIENIE

Przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego i prywatnego

Osobna grupa przestępstw to czyny ścigane prywatnym aktem oskarżenia. W celu ich omówienia należy najpierw wyjaśnić co to są przestępstwa publicznoskargowe i prywatnoskargowe.

CIEKAWOSTKA

Przestępstwa publicznoskargowe - są to czyny, które ściga Państwo, a konkretnie w jego imieniu Prokurator. Jeżeli poweźmie on wiadomość, że popełniono przestępstwo, od razu uruchamia całą procedurę. Dzieje się tak w przypadku takich aktów przemocy jak: zgwałcenie, bójka czy oszustwo.

Przestępstwa prywatnoskargowe - są to czyny, których nie ściga Państwo, a osoba, która takim zdarzeniem została poszkodowana. W tej sytuacji nie informuje ona Prokuratora, że czyn taki miał miejsce, ponieważ ten nie może co do zasady zająć się taką sprawą, ale musi sama sporządzić tak zwany prywatny akt oskarżenia i wnieść go do Sądu.
W takiej sprawie oskarżycielem jest nie Prokurator, a osoba prywatna. Wiąże się ona z nieco inną procedurą, a dotyczy przestępstw omówionych poniżej.

Znieważenie

Art. 216

***§ 1**. Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.*

***§ 2**. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.*

***§ 3**. Jeżeli zniewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub zniewagą wzajemną, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.*

***§ 4**. W razie skazania za przestępstwo określone w § 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.*

***§ 5**. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.*

Znieważenie to przestępstwo, które może być popełnione w sieci. Co więcej bardzo często jest tam popełniane. Polega na kierowaniu takich słów do drugiej osoby, które są szczególnie złe, obraźliwe czy krzywdzące. Oczywiście nie każde nazwanie innego człowieka wyrazem wulgarnym będzie stanowiło taki występek, ale musi być to szczególnie negatywna forma lub treść.

W jednym z wyroków czytamy:

„Ocena zachowania sprawcy pod kątem charakteru znieważającego musi jednak opierać się na kryteriach obiektywnych, tj. powinno być powszechnie uznane za obraźliwe i naruszające godność osobistą człowieka w świetle przyjętych norm społeczno-obyczajowych" (post. SN z 7.5.2008 r., III KK 234/07, Biul. PK 2008, Nr 10, poz. 33).

Nie będzie znieważeniem np. lekceważenie drugiej osoby, chociażby poprzez niepodanie ręki. Takim czynem nie będzie także nazwanie kogoś „idiotą" czy „osłem". Jednakże, wulgaryzmy kierowane regularnie w czyjąś stronę poprzez internet, w szczególnie obraźliwej formie, mogą być za taki czyn uznane.

Zniesławienie

Zniesławienie różni się od znieważenia tym, że nie musi prowadzić nawet do osobistego upokorzenia ofiary, ale do jej „oczernienia" w oczach szerszego grona odbiorców. Wyobraźmy sobie, że ktoś w danym środowisku cieszy się ogromnym zaufaniem natomiast inna osoba rozpowszechnia o tym człowieku niczym nie potwierdzone informacje, które podważają np. kompetencje zawodowe ofiary, w których wyniku osoba ta traci tzw. społeczne zaufanie.

PRZYKŁAD
Jan Kowal otrzymywał regularnie od swojego byłego przyjaciela Romana Wulgarnego, obraźliwe wiadomości, gdzie Roman wyzywał Pana Jana bardzo dużą liczbą przekleństw i wulgaryzmów. Powodem takiego stanu rzeczy było to, że obydwaj zakochali się w Żanecie Umizgalskiej, która wybrała związek z Janem. Pomimo usilnych próśb, Pan Roman nadal pisał to samo.

Czy mamy tu do czynienia ze znieważeniem czy zniesławieniem?
Powyższy czyn zostanie prawdopodobnie uznany za znieważenie. Wulgaryzmy były kierowane w prywatnej korespondencji, a więc były szczególnie dokuczliwe jedynie dla osoby, do której były kierowane.

OSZUSTWA INTERNETOWE

Podobnie jak osoby starsze, dzieci są narażone na różne próby oszustwa, które mogą mieć miejsce w Internecie. Należy pamiętać, że liczba oszustw dokonywanych w sieci jest bardzo duża i stale rośnie. Zachętą jest na pewno utrudniona możliwość identyfikacji sprawcy.

Najczęstsze próby, które w sieci dotykają małoletnich to:

- „zachęta” do kliknięcia w link w celu uzyskania łatwej nagrody lub ulubionej rzeczy;
- możliwość dołączenia do grona fanów gier, zabaw itp.;
- kontakt za pośrednictwem czatów lub poczty e-mail, w celu wyłudzenia dostępu do komputera małoletniego lub danych osobowych;
- nakazanie małoletniemu określonego działania, w celu ratowania członków rodziny.

Działania te różnią się nieco od tych podejmowanych wobec seniorów. W przypadku seniorów oszust stara się jak najszybciej przekonać ofiarę do przekazania dużej sumy pieniędzy (np. oszustwa „na wnuczka", „na policjanta", „na pracownika banku" itp.). Natomiast celem wobec małoletnich jest uzyskanie informacji lub dostępu do komputera. Choć główny cel pozostaje ten sam, ze względu na to, że małoletni zazwyczaj nie ma dostępu do dużych sum pieniędzy, warto znać specyfikę działań podejmowanych w sieci wobec najmłodszych.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ W PRAWIE CYWILNYM

Poza odpowiedzialnością karną w sieci ponosimy także odpowiedzialność cywilną, co często sprowadza się do obowiązku zapłaty pewnej kwoty na rzecz poszkodowanego. Co jednak, gdy działanie takie podejmie małoletni?

Prawo cywilne przewiduje trzy rodzaje odpowiedzialności, które uzależnia od dwóch czynników: wieku i stanu zdrowia psychicznego. Warto znać poniższe przepisy kodeksu cywilnego:

Art. 10 [Uzyskanie pełnoletności]

§ 1. *Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.*

§ 2. *Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.*

Art. 11 [Pełna zdolność] *Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.*

Art. 12 [Brak zdolności] *Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.*

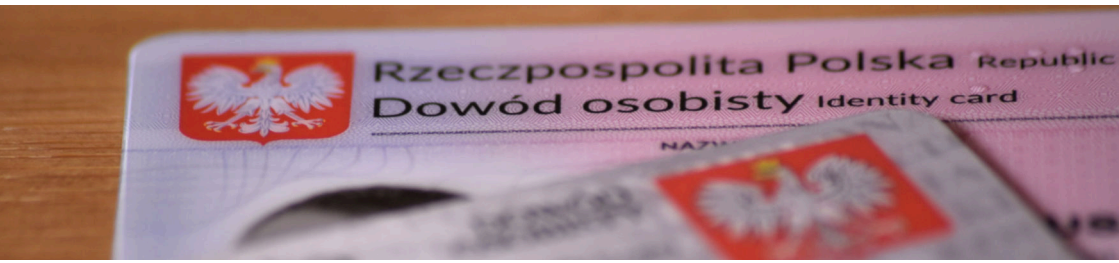

Wyróżniamy zatem:

- brak odpowiedzialności cywilnej - odpowiedzialności cywilnej nie ponosi osoba poniżej 13 roku życia, a także osoba, która ukończyła 13 rok życia i została ubezwłasnowolniona całkowicie.
- ograniczona odpowiedzialność cywilna - odpowiedzialność taką ponosi osoba po ukończeniu 13 roku życia a będąca przed 18 rokiem życia i osoba, która ukończyła 18 rok życia, ale została ubezwłasnowolniona całkowicie.
- pełnia odpowiedzialność cywilna - co do zasady każdy człowiek po ukończeniu 18 roku życia ponosi pełną odpowiedzialność za swoje czyny, niezależnie od innych czynników np. czy mieszka sam czy z rodzicami lub czy jest w stanie się samodzielnie utrzymać.

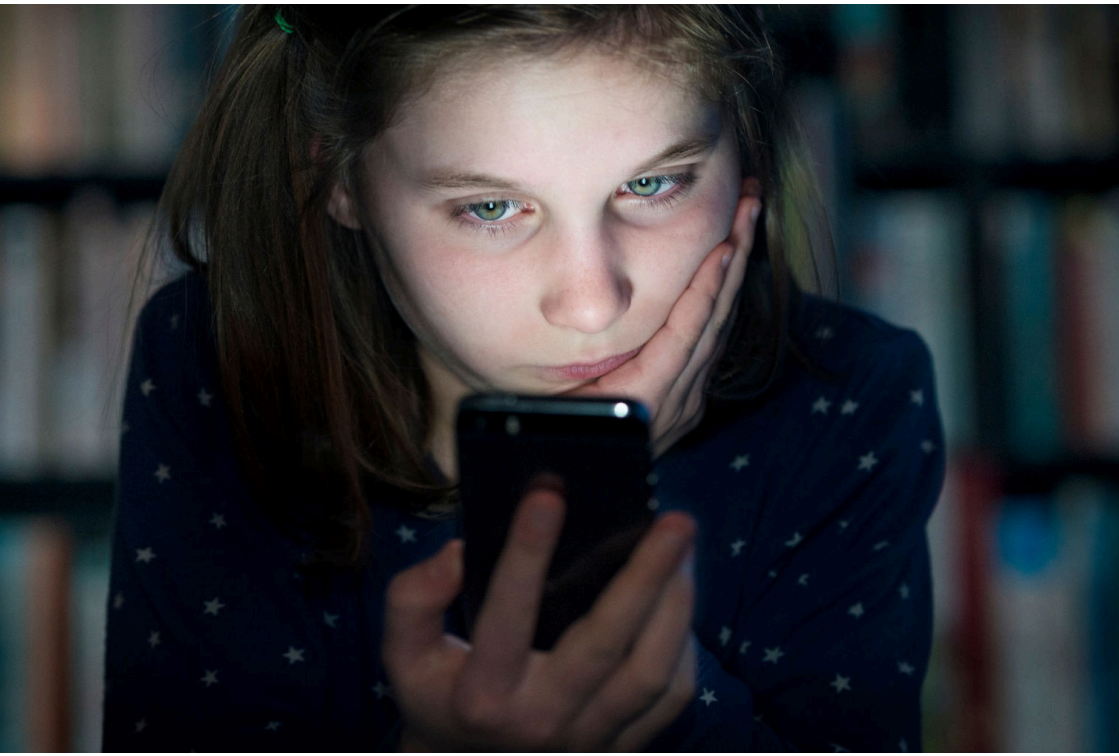

DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE

Rolą rodzica jest kontrola małoletniego w zakresie jego działań w sieci.

Przepisy gwarantują następujące prawa i wolności:

- **ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia (art. 47 Konstytucji)** - tutaj należy wskazać, że jest to taka sama ochrona, jak przysługuje nam w innych aspektach życia;
- **wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się (art. 49 Konstytucji)** - nie oznacza to, że rodzice nie mogą sprawować kontroli nad dzieckiem, ale kontrola ta powinna być adekwatna do wieku i stopnia rozwoju dziecka;
- **wolności sumienia i religii (art. 53 Konstytucji)** - podobnie, jak podczas kontaktów na żywo, nie można obrażać uczuć religijnych i należy postępować w zgodzie z własnym sumieniem. W tym aspekcie ważny jest również wiek dziecka;
- **wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji (art. 54 Konstytucji)** - w Internecie można wyrażać własne poglądy i opinie. Internet jest także ogromnym źródłem informacji;
- **prawo do zachowania swojej tożsamości, w tym obywatelstwa, nazwiska czy stosunków rodzinnych (art. 8 Konwencji o Prawach Dziecka)** - Internet nie czyni nas anonimowymi. Nasze dane „krążą w sieci". Należy dbać, aby nie dostały się one w niepowołane ręce;
- **ochronę życia prywatnego i rodzinnego (art. 16 Konwencji o Prawach Dziecka)**;
- **ochronę korespondencji, w tym tą prowadzoną w mediach społecznościowych (art. 16 Konwencji o Prawach Dziecka)**;

- **prawo dostępu do informacji, w tym również pochodzących ze źródeł zagranicznych (art. 17 Konwencji o Prawach Dziecka)** - dostęp do informacji, to bodaj największa zaleta Internetu. Należy pamiętać o ich weryfikacji, ponieważ wiele wiadomości jest nieprawdziwych, nierzetelnych albo stanowi próbę manipulacji;
- **ochrony przed różnymi formami przemocy, w tym hejtem (art. 19 Konwencji o Prawach Dziecka)** - powyżej omówiliśmy fakt, że tzw. hejt internetowy czyli w skrócie obrażanie kogoś w sieci, przy czym napastnik najczęściej ma poczucie bezkarności i anonimowości, dlatego taka forma negatywnych działań, przybiera często formę, na jaką „atakujący" nie pozwoliłby sobie w bezpośredniej konfrontacji;
- **ochrony przed wszelkimi formami wyzysku i nadużyć seksualnych (art. 34 Konwencji o Prawach Dziecka)** - to szczególne zadanie rodziców, aby w porę dostrzec zagrożenia tego typu i podjąć odpowiednie reakcje np. zgłosić sytuację odpowiednim służbom;
- **prawo do ochrony wizerunku (art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)** - za wyjątkami opisanymi w prawie, nikt nie może posługiwać się naszym wizerunkiem np. naszym zdjęciem, bez naszej wyraźnej zgody. To temat zasługujący na osobny artykuł, jednak warto poszerzyć swoją wiedzę w tym zakresie;
- **„prawo do bycia zapomnianym", czyli prawo do usunięcia z internetu wszelkich danych Ciebie dotyczących (art. 17 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych (RODO)** - to również materiał na odrębny wręcz esej, jednak warto pamiętać, że nasze dane w miarę możliwości powinny być jak najszybciej usuwane z sieci. W ostatnich latach podjęto szereg działań prawnych w prawie polskim i europejskim, w celu należytej ich ochrony.

Teraz warto wskazać na pozaprawne możliwości rodzica w zakresie prewencji dziecka w Internecie:

- **rozmowa** - to kluczowy element. Należy wyznaczyć granicę dziecku, co wolno mu robić w sieci, a czego robić nie wolno. Ważne jest rozmawianie o tym, co się dzieje w sieci, na takich samych zasadach, jak w innych warunkach życia codziennego;
- **autorytety** - nie tylko rodzice powinni uczestniczyć w ochronie dziecka w sieci. Warto, aby rozmowę przeprowadzały również osoby, z rodziny lub spoza niej, cieszące się u małoletniego szczególnym szacunkiem np. dziadkowie, starsze rodzeństwo czy starsi znajomi, także tacy, którzy sami w przeszłości popełnili w sieci pewne błędy;
- **limity czasu** - a portalach istnieją liczne funkcje, gdzie rodzice mogą sprawować kontrolę nad tym co dziecko robi w sieci. Jedną z nich jest ustawianie dziennego limitu czasu, jaki małoletni może spędzić na danym profilu;
- **kampanie edukacyjne** - niezależnie od powyższego, warto informować małoletniego, że działanie w sieci, zwłaszcza w zbyt dużym wymiarze, może mieć bardzo szkodliwy wpływ na dziecko;
- **promowanie aktywności „pozakomputerowej”** np. sportu - warto uświadomić dziecku, że zbyt długi czas spędzony w Internecie, to strata zdrowia. Jeżeli rodzice np. uprawiają sport, warto zaangażować w to dziecko pamiętając, że zbyt długi czas w sieci często wynika z braku alternatywy lub odpowiedniego zainteresowania ze strony rodziców;
- **zdrowie** - warto wskazywać na to, jakie choroby powoduje zbyt długi czas spędzony przed komputerem.

CIEKAWOSTKA

Niektóre znane portale internetowe określiły minimalny wiek osób korzystających. Najczęściej jest to 12-13 lat. W przypadku Facebooka i Instagrama jest to 13 lat. Jak czytamy na stronie drugiego z opisywanych mediów, istnieje możliwość zarejestrowania dziecka poniżej 13 roku życia pod specjalnym nadzorem rodziców (opiekunów). Ponadto specjalny system kontroli możliwy jest w stosunku do nastolatków, w wieku od 13 do 18 lat. Jak czytamy:

Po skonfigurowaniu nadzoru możesz odwiedzić Centrum rodziny, aby wykonać następujące czynności:

Wyświetlić czas spędzony przez dziecko na Instagramie w ciągu ostatnich 7 dni. Jeśli Instagram jest używany na wielu urządzeniach, zobaczysz łączny czas poświęcony na korzystanie z Instagramu. Możesz zobaczyć zarówno średni czas spędzony w ciągu dnia, jak i czas w konkretnym dniu.

Ustawić dobowy limit czasu, przez jaki dziecko może korzystać z Instagramu. Jeśli Instagram jest używany na wielu urządzeniach, limit czasu dotyczy łącznego czasu spędzonego na Instagramie.

Ustawić zaplanowane przerwy dla dziecka. Podczas zaplanowanej przerwy dziecko nie będzie mogło korzystać z Instagramu. Jeśli Instagram jest używany na wielu urządzeniach, zaplanowana przerwa dotyczy wszystkich urządzeń.

Warto zapoznawać się z tymi informacjami, chociaż nie jest to obowiązkowe. Trzeba też zwrócić uwagę na fakt, że działanie Facebooka i Instagrama jest nieco chaotyczne pod kątem prawnym, ponieważ brakuje w tym zakresie wielu jednolitych przepisów, tak w prawie polskim, jak i europejskim.

ZAKOŃCZENIE

Szeroki zakres tematyczny niniejszego zagadnienia pozwolił skupić się na wybranych wątkach prawnych związanych z dzieckiem w sieci. Przede wszystkim, wbrew oczekiwaniom czy też przypuszczeniom wielu, w sieci nie jesteśmy całkowicie anonimowi, a już na pewno nie działamy poza prawem. Odpowiadamy prawnie, zarówno w prawie cywilnym, jak też karnym i w innych dziedzinach prawa, na takich samych zasadach, jak poza Internetem. Pewnych trudności może przysparzać ustalenie sprawcy, ale dzięki rozwojowi techniki, także w tym zakresie notowane są znaczne postępy.

W każdym obszarze zagrożeń istotna jest także prewencja, rozumiana w tym przypadku, jako kontrola i zapobieganie negatywnym zdarzeniom, jakie mogą nastąpić z udziałem małoletniego w sieci. Znajomość praw i obowiązków dziecka, a następnie metod takiej „ostrożności", jest w dzisiejszym świecie niezwykle ważna.

Bibliografia:

1. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny wykonawczy (Dz. U. 1997 nr 90 poz. 557 ze zm.);*
2. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553 ze zm.);*
3. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;*
4. *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93 ze zm.);*
5. *Konwencja o Prawach Dziecka;*
6. *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych (RODO);*
7. *Regulamin Facebook;*
8. *Regulamin Instagram;*
9. *Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych (Dz.U. 1994 nr 24 poz. 83 ze zm.);*
10. *Red. Załucki 2024, wyd. 4/Regan, dostęp Legalis- wybrane komentarze do przepisów prawa cywilnego;*
11. *Wyroku z dnia Sądu Okręgowego w Poznaniu - IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 21 stycznia 2020 r., IV Ka 1093/19;*
12. *Postanowienie Sądu Najwyższego z 7.5.2008 r., III KK 234/07, Biul. PK 2008, Nr 10, poz. 33.*

Zakres Nieodpłatnej Pomocy

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

• informacja o stanie prawnym lub obowiązkach i uprawnieniach • wskazanie sposobów rozwiązania problemu prawnego • sporządzenie projektu pisma (z wyłączeniem spraw w toczących się już postępowaniach), w tym o zwolnienie z kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika • poinformowanie o kosztach i ryzyku finansowym skierowania sprawy do sądu • nieodpłatna mediacja • informacja o możliwościach innej, darmowej pomocy

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

• rozpoznanie problemu i udzielenie porady dostosowanej do indywidualnej sytuacji, zwłaszcza w sprawach zadłużenia, mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego • poinformowanie o przysługujących uprawnieniach lub ciążących obowiązkach • wsparcie w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, np. poprzez sporządzenie planu wyjścia z trudnej sytuacji oraz udzielenie pomocy w jego realizacji • skierowanie do odpowiednich instytucji lub placówek nieodpłatnej pomocy • nieodpłatna mediacja

NIEODPŁATNA MEDIACJA

• poinformowanie o możliwościach i korzyściach polubownych metod rozwiązywania sporów • przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji • przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie mediacji w sprawie karnej • przeprowadzenie mediacji • udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem

MEDIACJA jest dobrowolna, nieformalna i poufna, a mediator jest osobą bezstronną.

Ponad połowa punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Polsce jest prowadzona przez organizacje pozarządowe, jako zadanie publiczne powierzane przez starostów lub prezydentów, w efekcie corocznego, otwartego konkursu ofert.

SURSUM CORDA oznacza „w górę serca!”.
W tym zawołaniu zawiera się cała nasza misja – **pomagać w trudnej sytuacji** i dawać nadzieję na to, że może być lepiej. Dla tych, którzy chcą się angażować i wspierać projekty dobroczynne - tworzymy warunki do skutecznego działania, w klimacie zaufania i czytelnych zasad.

Jedną z form naszej aktywności jest prowadzenie od 2016r. sieci punktów **nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego i mediacji** oraz urozmaicona edukacja prawna.

Stowarzyszenie Sursum Corda powstało w 2000 roku z inicjatywy grupy przyjaciół i profesjonalistów, którzy wcześniej – przez 6 lat – angażowali się społecznie jako wolontariusze. Jako organizacja pozarządowa jesteśmy apolityczni działamy na zasadzie „non profit”, czyli nie dla zysku.

Posiadamy status **organizacji pożytku publicznego**, co oznacza, że możesz przekazać nam 1,5% podatku, który codziennie inwestujemy w mądre pomaganie.

Będzie nam miło, jeśli dołączysz do naszej załogi!

sursum corda STOWARZYSZENIE w górę serca

wolontariat

chce pomagac .org

wypożyczalnia SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO I MEDYCZNEGO

NIEODPŁATNA pomoc prawna poradnictwo obywatelskie

OŚRODEK POMOCY postpenitencjarnej

wypoczynek na plus

szkolenia

POMOC ukrainie

1,5% pomoc ma moc!

KRS 00000 20382

KRS na SMS
Wyślij SMS o treści KRS na nr **4628**, odeślemy Ci za darmo nasz nr KRS!

Rozlicz swój PIT za darmo!

www.sc.org.pl

System Nieodpłatnej Pomocy

Odwiedź naszą stronę!

Potrzebujesz wsparcia?

Prawnika • Doradcy • Mediatora

Jesteś w trudnej sytuacji życiowej?

Skorzystaj z naszego systemu!

Nieodpłatna Pomoc Prawna

Nieodpłatne Poradnictwo Obywatelskie

Nieodpłatna Mediacja

/NieodplatnaPomoc

formularz do zapisów: zapisy-np.ms.gov.pl